

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดี
ตำบลหนองระฆัง อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

Public Participation in the Development of the Ban Nadi Community Nong
Rakhang Subdistrict, Sanom District, Surin Province

ปรัชญา พุดชู^{1*}, และ แพรววนิต ยลถวิล²

Pradchaya Pudchoo^{1*}, and Praewwanit Yonthawin²

¹มณฑลทหารบกที่ 25 ค่ายวีรวัฒน์โยธิน เลขที่ 777 ม.20 ต.นอกเมือง อ.เมืองสุรินทร์ จ.สุรินทร์ ไปรษณีย์ 32000; 25th Military District, Weerawat Yothin Camp, No.777, Moo 20, Nok Mueang Subdistrict, Mueang Surin District Surin Province, Post Office 32000 Thailand.

²ต.ท่าสว่าง อ.เมืองสุรินทร์ จ.สุรินทร์ 32000; Tha Sawang Subdistrict, Mueang Surin District, Surin Province, 32000 Thailand.

* Corresponding Author; e-mail : Pradchaya.pudchoo21@gmail.com

Received : January 26, 2024; Revised : March 24, 2024; Accepted : March 25, 2024

บทคัดย่อ (Abstract)

การศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดี ต.หนองระฆัง อ.สนม จ.สุรินทร์ มีวัตถุประสงค์1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดี ต.หนองระฆัง อ.สนม จ.สุรินทร์ อยู่ในระดับใด 2) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดี ต.หนองระฆัง อ.สนม จ.สุรินทร์ เป็นอย่างไร 3) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดี ต.หนองระฆัง อ.สนม จ.สุรินทร์ การศึกษาครั้งนี้โดยผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่มีรูปแบบของการวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ชุมชนบ้านนาดี ต.หนองระฆัง อ.สนม จ.สุรินทร์ มีประชาชนทั้งหมดจำนวน 587 คน โดยใช้วิธีการสุ่ม จาก ตารางเคอซีมอแกน ได้กลุ่มอย่าง จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามประเภททั่วไปในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนที่สุด

ผลการวิจัย ผลการศึกษาข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดีด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดี ผลรวมคือ ($\bar{X} = 4.21$) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับ มาก ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดี ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ผลรวมคือ อยู่ในระดับ มากด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดี การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับ มาก

คำสำคัญ (Keywords) : การมีส่วนร่วม, ส่วนรวมในชุมชน, การพัฒนาชุมชน

Abstract

Research study on Public participation in the development of the Ban Na Di community, Nong Rakhang Subdistrict, Sanom District, Surin Province. The objectives are 1) to study public participation in the development of the Ban Na Di community, Nong Rakhang Subdistrict, Sanom District, Surin Province. What level is it? 2) To study the participation of people in the development of the Ban Na Di community, Nong Rakhang Subdistrict, Sanom District, Surin Province. What is it like? 3) To study the participation of the people in the development of the Ban Na Di community, Nong Rakhang, Sanom District, Surin Province. This study, the researcher chose to use quantitative research methods. (Quantitative Research) which has the form of survey research (Survey Research). The tool used to collect data is a questionnaire. The sample group used in the study is The sample group used in this research study The population used in this study is Ban Na Di community, Nong Rakhang Subdistrict, Sanom District, Surin Province, with a total of 587 people using the random sampling method. From the Kursi Moken table A sample group of 400 people was obtained using a general type of questionnaire to collect data. in order to get the most complete information Research results: Results of the study of information on public participation in the development of the Ban Nadi community. Participation in decision making The mean and standard deviation of Information on people's participation in the development of the Ban Nadi community. The total results are In terms of participation in decision making, it is at a moderate level. In terms of participation in operations, it is at a high level. In terms of having Participation in receiving benefits, mean and standard deviation of Information on public participation in the development of the Ban Nadi community. Participation in receiving benefits is at a high level. Participation in evaluation is at a high level. The mean and standard deviation of Information on public participation in the development of the Ban Nadi community. Participation in evaluation is at a high level.

Keywords : Participation, Public Participation in the Community, Community Development

บทนำ (Introduction)

การขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่มุ่งสู่ประชาชนในชนบท ย่อมมีผลกระทบในวงกว้าง และได้คะแนนนิยมในหมู่รากแก้ว ที่สำคัญจะต้องโดนใจคนชนบท เข้าถึงจิตวิญญาณของคนที่ขาดแคลนปัจจัยตั้งปวง กระจายโอกาสให้กลุ่มด้อยโอกาสทางสังคมเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ ซึ่งต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก บางคนเรียกว่านโยบาย "ประชานิยม" แต่นั่นเป็นความหมายที่เข้าใจทั่ว ๆ ไป ประชานิยมมีความหมายกว้างขวางครอบคลุม มีมิติที่เข้าใจแตกต่างกัน แล้วแต่ท่านจะตีความเชิงบวกหรือเชิงลบ ในต่างประเทศก็มีนโยบายในลักษณะนี้อยู่มาก แต่นโยบายที่ส่งผลถึงคะแนนเสียงมากที่สุด ย่อมเป็นนโยบายที่ลงถึงรากแก้วในชนบทและในชุมชน ถูกใจ ชอบใจ เข้าใจ แต่ผลกระทบจะเป็นอย่างไร เป็นอีกเรื่องหนึ่งซึ่งต้องนำมาใคร่ครวญเป็นสำคัญด้วย

ประเทศไทยมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญมาแล้วทั้งสิ้น 20 ฉบับ ทุกฉบับมีหลักการที่ตรงกันประการหนึ่ง คือ ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอิสระที่เรียกว่าอำนาจอธิปไตย แม้ว่าในอดีตที่ผ่านมาประชาชนไทยจะมิได้มีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองเท่าที่ควร แต่เมื่อกระแสการเป็นประชาธิปไตยของโลกได้เข้าสู่ประเทศไทยก็ทำให้ประชาชนรู้ถึงการที่ตนควรมีสติสิทธิเสรีภาพ และมีส่วนร่วมในทางการเมืองมากขึ้น นำมาสู่การปฏิรูประบบการเมืองไทยที่เห็นได้ชัดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. ต่อเนื่องมาจนถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ซึ่งให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นอย่างมาก

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจการต่าง ๆ ของชุมชนนั้นเป็นทั้งวิธีการและจุดของการพัฒนาชนบท เพราะจุดหมายของการพัฒนาชนบท คือ ความสามารถในการพึ่งตนเองของชนบทในการปกครองและการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้ และการจะบรรลุจุดหมายดังกล่าวได้ประชาชนต้องเกิดการเรียนรู้ และการเรียนรู้ที่ดันทันทีเกิดจากการมีส่วนร่วม" การมีส่วนร่วม (Participation)ตามพจนานุกรมอังกฤษฉบับ อคฟอร์ดได้ให้คำนิยามไว้ว่า "เป็นการมีส่วนร่วม (ร่วมกับคนอื่น) ในการกระทำบางอย่างหรือบางเรื่อง" คำว่า การมีส่วนร่วม โดยมากมักจะใช้ในความหมายตรงข้ามกับคำว่า"กาเมินเฉย (Apathy)" ฉะนั้น คำว่า การมีส่วนร่วมตามความหมายข้างต้น ซึ่งหมายถึง การที่บุคคลกระทำการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือในประเด็นที่บุคคลนั้นสนใจไม่ว่าเขาจะปฏิบัติตามเพื่อแสดงถึงความสนใจอย่างจริงจังหรือไม่ก็ตาม และไม่จำเป็นที่บุคคลนั้นจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้นโดยตรงก็ได้ แต่การมีทัศนคติ ความคิดเห็น ความสนใจ ความห่วงใย ก็เพียงพอแล้วที่จะเรียกว่าเป็นการมีส่วนร่วม และยังได้ให้คำจำกัดความของ การมีส่วนร่วมของประชาชน'

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดี ต.หนองระฆัง อ.สนม จ.สุรินทร์ มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดี ต.หนองระฆัง อ.สนม จ.สุรินทร์ ในด้านต่าง ๆ คือ 1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decisionmaking) 2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) 3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) และ 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) โดยภาพรวมและในแต่ละด้านเป็นอย่างไรบ้าง ผู้นำชุมชนผู้บริหารชุมชน และพัฒนากร ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในพัฒนา ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองในด้านใดบ้าง มีปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะใด เพื่อปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มประสิทธิภาพของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน อะไรบ้าง ให้มีความก้าวหน้า อยู่เย็น เป็นสุข ของประชาชนในชุมชนบ้านนาดี ต.หนองระฆัง อ.สนม จ.สุรินทร์จังหวัด อย่างมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดี ต.หนองระฆัง อ.สนม จ.สุรินทร์
2. เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลทั่วไปของประชากรที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดี ต.หนองระฆัง อ.สนม จ.สุรินทร์
3. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาในกระบวนการในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดี ต.หนองระฆัง อ.สนม จ.สุรินทร์

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

ภิกษาภาช จันทรวงศ์ (2553) ได้ดำเนินการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพกรณีศึกษาเทศบาลตำบลแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพผลการศึกษา

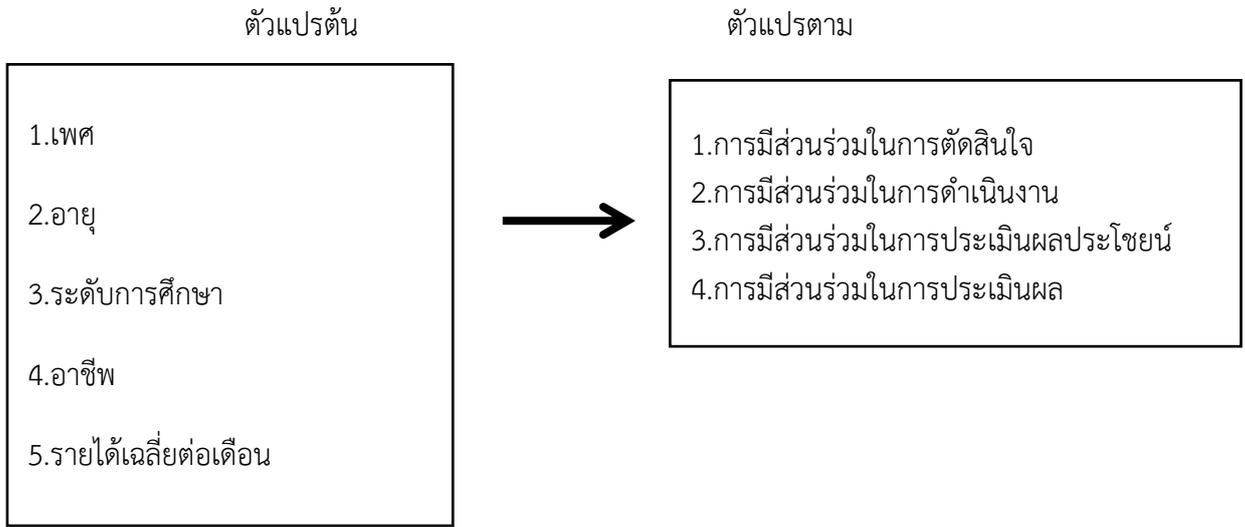
พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพประกอบด้วย 1. การบริหารจัดการที่ดีและเป็นระบบมีการจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอย่างเป็นทางการในรูปแบบของคณะกรรมการกลุ่ม 2. การประสานงานภายในกลุ่มสมาชิกสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบโดยมีการสื่อสารที่เข้าใจกันอย่างรวดเร็วและไม่ซ้ำซ้อน 3. การมีส่วนร่วมของสมาชิก สมาชิกทุกคนร่วมกิจกรรมกลุ่มทุกครั้งด้วยความเต็มใจ 4. การสนับสนุนจากองค์กรต่างๆอย่างต่อภาครัฐและบอกชนทั้งในด้านงบประมาณ ด้วนวัสดุอุปกรณ์ ด้านการตลาด 5. กลุ่มเกิดจากที่ผู้คนที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานอย่างเป็นระบบ 6. กลุ่มมีการผลิตสินค้าอย่างต่อเนื่องและมีกำไร ทำให้สมาชิกได้รับค่าตอบแทนอย่างพึงพอใจ ในส่วนของปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มอาชีพส่วนใหญ่มีเงินทุนหมุนเวียนน้อย ขาดตลาดพระรับสินค้า ขาดลูกค้าที่มีความเชี่ยวชาญการตลาด จึงทำให้สืบทอดที่ผลิตได้กันตลาดห่อเรื่องจากรมกระชั้นสูง

จิโรจน์ ตั้งสกุล (2547) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน : ศึกษากรณีเครื่องทองลงหินชุมชนประดิษฐ์โทรการ เขตจตุจักรกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ภูมิปัญญาชาวบ้านในการทำเครื่องทองลงหินกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนสามารถทำให้ครอบครัวและชุมชนที่เป็นหน่วยการผลิตมีการสร้างรายได้ วิถีชีวิตของคนในชุมชน มีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง การดำเนินกิจกรรมของกลุ่มหัตถกรรมเครื่องทองลงหินเป็นจุดเริ่มต้นในการเกิด กลุ่มกิจกรรมต่างๆในชุมชนอย่างต่อเนื่อง กลุ่มออมทรัพย์มีแนวคิดในการพึ่งตนเองด้านเงินทุน การใช้เทคโนโลยีพื้นบ้าน มีช่องทางจัดจำหน่ายสามารถสร้างชื่อเสียงความภาคภูมิใจแก่ชุมชน

อัมพร รุ่งศรี (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "ประสิทธิผลของนโยบายและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท พบว่า ผลการศึกษาการดำเนินงานและประสิทธิผลของนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยาจังหวัดชัยนาท ตามเกณฑ์มาตรฐานตัวชี้วัด และตามการประเมินของประชาชน พบว่ามีความสอดคล้องกันทั้ง ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและการเกษตรยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยุทธศาสตร์พัฒนาการท่องเที่ยว และบริการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีผลประเมินอยู่ในระดับมากและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เทศบาลตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท มีประสิทธิผลของการดำเนินนโยบายตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาตรงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้เป็นไปตามสมมติฐานของการศึกษาที่ตั้งไว้

สุพิชพร ดิตสุข (2550) ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาบริหารจัดการธุรกิจชุมชนศูนย์อาชีพสตรีบ้านใหม่ตำบลเมืองพาน อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี พบว่า แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการธุรกิจชุมชน ศูนย์อาชีพสตรีบ้านใหม่ ได้แก่ ด้านการผลิตควรรวมกลุ่มกันจัดซื้อวัตถุดิบในราคาขายส่ง สีเข้มสดและสีธรรมชาติ โดยการศึกษาดูงานจากกลุ่มอื่นหรือเข้ารับการฝึกอบรมจากผู้เชี่ยวชาญ ควรรวมกลุ่มให้แน่นอนเพื่อทำการผลิตผ้าทออย่างจริงจังควรมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในกลุ่มตามหน้าที่ทางธุรกิจด้านการตลาด ควรพัฒนาความรู้ด้านการตลาดให้กับสมาชิกด้วยหลักสูตรเร่งรัดระยะสั้น ควรจัดทำแผนพับประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์และควรจัดทำแบบตัวอย่างลายผ้าใช้ในการเสนอขายตรงให้กับบุคลากรในหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ด้านการเงินและบัญชี ควรพัฒนาความรู้ด้านการบริหารการเงินและบัญชีให้กับสมาชิกสามารถจัดทำบัญชีได้ถูกต้องเหมาะสม ควรระดมทุนจากชุมชนและจัดหาแหล่งเงินทุนหมุนเวียนเพิ่มเติมด้านบุคลากรควรมีการสร้างจิตสำนึกให้คนรุ่นใหม่ได้เห็นคุณค่าพร้อมถ่ายทอดวิธีการและพัฒนาการผลิตให้คนรุ่นใหม่ได้สืบสานและดำเนินการต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) (ถ้ามี)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ชุมชนบ้านนาดี ต.หนองระฆัง อ.สนม จ.สุรินทร์ มีประชาชน ทั้งหมด จำนวน 587 คน โดยใช้วิธีการสุ่ม จากตารางเคอซีมอแกน ได้กลุ่มอย่าง จำนวน 400 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (เสริมสิทธิ รุ่งรุจี, 2552)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ตามขั้นตอนดังนี้

1. จัดทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

2. เตรียมความพร้อมของแบบสอบถามให้มีจำนวนเพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลไปเสนอขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลต่อ พร้อมชี้แจงรายละเอียดของการดำเนินการศึกษาวิจัยและการดำเนินการเพื่อใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลให้ได้ครบตามจำนวนที่ต้องการ

3. นำแบบสอบถามไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยลงไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนทั้งหมดแล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องความสมบูรณ์ถ้ายังไม่สมบูรณ์คัดแบบสอบถามฉบับนั้นออกแล้วดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลใหม่จนครบจากนั้นจึงได้เริ่มทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีการวิจัยที่เลือกใช้ในครั้งนี้

ผลการวิจัย (Research Results)

สรุปข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้านเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 287 คน คิดเป็นร้อยละ 71.8 และเป็นเพศชายจำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3

ด้านอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่อายุ 31-40 ปี จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 35.8 41 ปีขึ้นไป จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 20-30 ปี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 25.8 และ ต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5

ด้านอาชีพพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ มีอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 64 คิดเป็นร้อยละ 16.0 นักเรียน จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 รับจ้าง จำนวน 58 คิดเป็นร้อยละ 14.5 รับราชการ จำนวน 51 คิดเป็นร้อยละ 12.8 พ่อบ้าน/แม่บ้าน จำนวน 448 คิดเป็นร้อยละ

ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 45.3 10,000-15,000 บาท จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.2 มากกว่า 40,000 บาท จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 15,001-20,000 บาทจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 และ 20,001-25,000 บาท จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 ด้านสถานภาพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ มีสถานภาพ สมรส จำนวน 234 คิดเป็นร้อยละ 58.6 โสด จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 หย่าร้าง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0

สรุป ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดี ต.หนองระซัง อ.สนม จ.สุรินทร์ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ข้อมูลส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดี ต.หนองระซัง อ.สนม จ.สุรินทร์ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผลรวมคือ อยู่ในระดับ ปานกลาง สามารถจำแนกเป็นรายชื่อได้ดังนี้ ท่านได้เข้าร่วมประชุมกับชุมชนบ้านนาดี เสนอปัญหา ความต้องการของชุมชน จัดกิจกรรมของกลุ่มต่างๆ ในพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับ ปานกลาง รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางเพื่อแก้ไข ปัญหาของชุมชนเพื่อให้เกิดการพัฒนาของชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน พัฒนาชุมชน ในชุมชนบ้านนาดี เมืองอย่างใกล้ชิด อยู่ในระดับปานกลางท่านได้มีส่วนร่วมในการทำประขามติเพื่อแก้ไข ปัญหาและเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับความ ต้องการในการพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับ ปานกลาง ท่านมีส่วนร่วมในพิจารณาโครงการต่างๆที่ อาจเกิดปัญหาต่อการพัฒนาชุมชนในชุมชนบ้านนา อยู่ในระดับปานกลาง แหล่งทรัพยากรได้รับการพัฒนาให้ยั่งยืน โดยท่าน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในโครงการต่างๆ ของชุมชนบ้านนาดีอยู่ในระดับ ปานกลาง และท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นคัดค้านหรือ โต้แย้งอย่างมีเหตุผลเมื่อคณะกรรมการชุมชน ตัดสินใจเลือก โครงการที่ไม่ตรงกับการพัฒนา ชุมชน อยู่ในระดับ ปานกลางตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พาณี เรียงทอง (2562) และคณะ. ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเตย อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม" พบว่า ในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเตยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดี ต.หนองระซัง อ.สนม จ.สุรินทร์ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ผลรวมคือ อยู่ในระดับมาก สามารถจำแนกเป็นรายชื่อได้ดังนี้ ท่านมีส่วนร่วมกับชุมชนบ้านนาดีในการดำเนินงาน โครงการตามแผนพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมสนับสนุนช่วยเหลือการดำเนินงาน ของชุมชนบ้านนาดีอยู่ในระดับมาก ท่านมีส่วนร่วมในการดูแลสาธารณะประโยชน์ของชุมชน อยู่ในระดับ มาก ท่านมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับ ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม อยู่

ในระดับ มาก ท่านได้มีส่วนในการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับ มาก ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการกิจกรรม ภายในชุมชนท้องถิ่น เช่น กิจกรรมด้านภัย ยาเสพติด เป็นต้น อยู่ในระดับ มาก ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี ระหว่างกลุ่มงานต่างๆ ในชุมชนอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดี ต.หนองระฆัง อ.สนม จ.สุรินทร์ ด้านมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ผลรวมคือ ($\bar{X} = 4.07$; S.D. = 0.87) อยู่ในระดับมากสามารถจำแนกเป็นรายชื่อได้ดังนี้ ท่านมีความยินดีและภาคภูมิใจเมื่อโครงการต่างๆ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวท่านและชุมชน อยู่ในระดับ มากที่สุด รองลงคือ ท่านสามารถนำกิจกรรมหรือโครงการต่างๆของ การพัฒนาชุมชน ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ อยู่ในระดับ มาก ท่านสามารถนำกิจกรรมหรือโครงการต่างๆของ การพัฒนาชุมชน ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ อยู่ในระดับ มาก ท่านมีการพบปะสังสรรค์สร้างความสามัคคีใน ชุมชนมากขึ้นของการดำเนินงานของชุมชนอยู่ในระดับ มากท่านมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการเข้าร่วมกิจกรรม หรือโครงการต่างๆของการพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับมาก ท่านมีส่วนที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของตนเอง จากการเข้าร่วมกิจกรรมหรือต่างๆ ในการพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับ มาก ท่านได้รับอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิต ร่วมกันในชุมชน สามารถนำความรู้ที่ได้ รับ แก้ปัญหาในชุมชนได้อย่างยั่งยืน ภายใต้การ ดำเนินงานของชุมชนอยู่ในระดับมาก ท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนมากขึ้น จากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของการพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับ มาก ตามลำดับ

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดี ต.หนองระฆัง อ.สนม จ.สุรินทร์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลผลรวมคือ ($\bar{X} = 4.03$; S.D. = 0.82) อยู่ในระดับมาก สามารถจำแนกเป็นรายชื่อได้ดังนี้ ท่านได้มีส่วนร่วมในการเข้าไปสังเกตการณ์ การทำงานของชุมชนบ้านนาดี อยู่ในระดับ มาก รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมเสวนาและแสดง ความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนเพื่อเป็นข้อมูล ในการประเมินผลอยู่ในระดับมากท่านมีส่วนร่วมเป็นกรรมการตรวจสอบในการ ดำเนินงานโครงการตามแผนพัฒนาชุมชนของชุมชนบ้านนาดีอยู่ในระดับ มากท่านมีส่วนร่วมในการติดตามดูแลอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมตามแผนงานของ โครงการพัฒนาต่าง ๆ ในชุมชน อยู่ในระดับ มากท่านมีส่วนร่วมการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของ ชุมชนบ้านนาดี มีการประเมินผลความคุ้มค่าของ แผนจากงบประมาณที่ใช้ อยู่ในระดับมาก ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลงานและ สภาพ ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานการพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับมาก ท่านมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นกับเจ้าหน้าที่หรือคณะกรรมการชุมชน ในงานด้านการพัฒนาชุมชน ปรับปรุงกิจกรรมหรือ โครงการต่างๆให้ความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 287 คน และเป็นเพศชายจำนวน 113 คน ด้านอายุพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่อายุ 31-40 ปี จำนวน 143 คน ปีขึ้นไป จำนวน 128 20-30ปี จำนวน 103 คน และ ต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 26 คน ด้านอาชีพพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ มีอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 64 นักเรียน จำนวน 58 คน รับจ้าง จำนวน 58 รับราชการจำนวน 51 พ่อบ้าน/แม่บ้าน จำนวน 448 ด้านรายได้เฉลี่ยต่อ

เดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 181 คน 10,000-15,000 บาท จำนวน 102 คน มากกว่า 40,000 บาท จำนวน 49 คน 15,001-20,000 บาท จำนวน 41 คน และ 20,001-25,000 บาท จำนวน 27 คน ด้านสถานภาพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ มีสถานภาพสมรส จำนวน 234 คน โสด จำนวน 154 คน หย่าร้าง จำนวน 12 คน

ผลการศึกษาข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดี ต.หนองระฆัง อ.สนม จ.สุรินทร์ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดี ต.หนองระฆัง อ.สนม จ.สุรินทร์ ผลรวมคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับ ปานกลาง ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดี ต.หนองระฆัง อ.สนมจ.สุรินทร์ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ผลรวมคือ อยู่ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดี ต.หนองระฆัง อ.สนม จ.สุรินทร์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากการศึกษาวิจัยเรื่อง "การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดี ต.หนองระฆัง อ.สนม จ.สุรินทร์" ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่ควรกำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้นำไปใช้ ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมพัฒนาศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชน เข้าถึงการรับรู้ข่าวสารของทางราชการอยู่เสมอ

2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้นำชุมชน ผู้นำบริหารและประชาชนทั่วไปมีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ระเบียบ กฎหมาย ที่เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนและเข้ามามีบทบาทของการ พัฒนาชุมชน

3. สนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการต่าง ๆ ที่ชุมชน ได้จัดทำขึ้น รวมทั้งโครงการที่ชุมชนขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

4. ส่งเสริมสนับสนุนการประกอบอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนทุกสาขาอาชีพโดยเฉพาะ ผู้มีรายได้น้อย เช่น การจัดตั้งกลุ่มอาชีพการฝึกอบรมเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในการประกอบอาชีพ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง "การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านนาดี ต.หนองระฆัง อ.สนม จ.สุรินทร์" ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ของชุมชนควรที่จะประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในชุมชนรับรู้และรับทราบถึง แผนหรือขั้นตอนประชาชนไม่เข้าใจในแต่ละเรื่อง แต่ละด้านของการร่วมงาน/กิจกรรมต่าง ๆ โดยประชาชน สามารถนำเสนอโครงการให้กับชุมชนเพื่อพิจารณากำหนดตามแผนพัฒนาในการดำเนินการของชุมชน

2. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานมากขึ้น ไม่ควรมีการเล่นพรรคพวกจนทำให้คนดีมีฝีมือไม่มีโอกาสทำงาน และควรจะมีการนำความคิดเห็นของประชาชนมาประยุกต์ใช้ให้มีการพัฒนา บ้าง

3. ควรมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ อย่างตรงไปตรงมาให้ถูกต้องกับความเป็นจริง ทั้งยังมีการชี้แจงรายละเอียดด้านงบประมาณในโครงการต่าง ๆ และการบริหารงานด้านอื่น ๆ รวมไปถึงการทำประชาวิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนชุมชนได้รับทราบด้วย

4. ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ของทางชุมชนหรือช่างรับเหมาในการดำเนินงานควรดำเนินงานอย่างจริงจังต่อเนื่องและดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายของโครงการตามที่มีการจัดจ้างและ จัดกิจกรรมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมกับการดำเนินงานของชุมชน ซึ่งควรมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับมลภาวะ สถานการณ์ สภาพปัญหาและการแก้ไขให้กับประชาชน เพื่อจะได้รับรู้แล้วทำโครงการร่วมกันในการพัฒนาชุมชน

5. ชุมชนควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานด้วยความโปร่งใส และให้บริการด้วยความเป็นธรรม เพื่อสร้างความรู้สึกที่ชุมชนและเจ้าหน้าที่ของประชาชน เป็นกลไก หนึ่งในการพัฒนาชุมชนร่วมกับประชาชน

เอกสารอ้างอิง (References)

- จิโรจน์ ตั้งสกุล. (2547). ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ศึกษากรณีเครื่องทองลงหินชุมชนประดิษฐ์โทรการ เขตจตุจักรกรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- ภิญญาภาณี จันทรสูง. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ กรณีศึกษาเทศบาลตำบลแหลมฉิมบึงอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อคิน ระพีพัฒน์. (2557). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและ วัฒนธรรมไทย. นครปฐม [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อัมพร รุ่งศรี. (2553). ประสิทธิภาพของนโยบายและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลบางหลวงอำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

